

§ 66

Riktlinjer för VA på landsbygden: handläggning för enskilt avlopp i utbyggnadsområde 2021-2026 (ALLM.2021.420)

Beslut

Miljö- och byggnämnden beslutar att anta riktlinjer för VA på landsbygden: handläggning för enskilt avlopp i utbyggnadsområde 2021-2026.

Sammanfattning

En strategisk och kommunövergripande VA-plan med tillhörande utbyggnadsplan saknas och därför har miljö- och byggnämnden svårt att utföra sina arbetsuppgifter i form av tillsyn och prövning av små avlopp på ett likabehandlingssätt i områden som kan bli aktuella för allmän vatten- och avloppsanläggning.

Med anledning av Länsstyrelsens beslut daterad 2021-03-25, reviderad 2021-04-13, har svårigheterna gällande tillsyn och prövning av små avlopp i området Sandsjön-Fängen (Rastad-Åhult-Hokavägen) blivit allt mer svårhanterligt och tidskrävande för nämnden. I beslutet förelades kommunen, med stöd av 6 och 51 §§ lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, om att anordna allmän vatten- och avloppsanläggning för området Sandsjön-Fängen. Den allmänna vatten- och avloppsanläggningen ska vara beslutad och tagen i drift senast den 1 juli 2026 och senast inom sex månader ska kommunen inkomma med förslag på detaljerad avgränsning av VA-området till Länsstyrelsen.

När kommunens VA-plan med tillhörande utbyggnadsplan och handlingsplan är framtagen och beslutad kommer dessa riktlinjer att gälla fullt ut alternativt upptas i den kommunövergripande VA-planen i samsyn med övriga berörda förvaltningar.

Riktlinjer för tillsyn och prövning för fastigheter som ingår i utbyggnadsområde

1. I samband med att verksamhetsområden bildats och områden byggts ut med kommunalt VA ska inga enskilda anläggningar beviljas.

I de områden där beslut fattas om kommunalt verksamhetsområde kommer enskilda anläggningar inte vara möjliga. Därför beviljas normalt inte nyanläggningar av enskilda avlopp inom verksamhetsområde för spillvatten, vilket innebär att de som har undermåliga avlopp kommer tvingas att ansluta till det kommunala nätet. Det är miljö- och byggnämnden genom miljö- och byggförvaltningen som förelägger fastighetsägarna om förbud av utsläpp av avloppsvatten från befintlig avloppsanläggning. **Undantag** kan dock göras, se nedan.

2. Inom områden som är upptagna i VA-planen och som kommer få kommunalt VA inom 10 år gäller **övergångsprinciperna**, se nedan.
3. I de områden där det dröjer mer än 10 år innan en kommunal anslutning till vatten och avlopp genomförs skall tillstånd beviljas för enskilda avloppsanordningar som uppfyller aktuella lagkrav.
4. I områden med hög prioritet på avloppsåtgärder men där det saknas förutsättningar för utbyggnad av kommunalt VA kommer gemensamma lösningar för avloppshantering prioriteras.

Undantag

Det kan finnas skäl för att ge tillstånd trots att beslut om utbyggnad av kommunalt VA finns, som till exempel att den befintliga avloppsanläggningen är i så dåligt skick och innebär så stora risker att den måste åtgärdas omgående eller att ett område har ett väldigt högt exploateringsstryck. Det kan till exempel vara aktuellt för områden som i översiktsplanen är utpekade som LIS-områden (landsbygdsutveckling i strandnära läge).

Ansökningar kan förväntas inkomma i samband med förhandsbesked, driftstörningar och ägarbyten med mera.

I väntan på en kommunal utbyggnad av VA-området ska VA-försörjningen göras så effektiv som möjligt utifrån de lagkrav som finns. Den tekniska lösningen i väntan på kommunal VA-utbyggnad ska prövas med hänsyn till de förhållanden som råder på den enskilda platsen. Tillfälliga lösningar med tidsbegränsade tillstånd (16 kap. 2 § MB) ska övervägas i avvaktan på kommunal anslutning, t. ex. sluten tank.

Om de normala kraven riskerar att bli oskäligen med tanke på den korta tiden som avloppsanläggningen ska finnas så finns det olika sätt att möta detta, till exempel att inte ställa lika höga reningskrav som vid en normal ansökan eller att kraven i första hand är kopplade till hygienaspekter. Ett annat alternativ är att tillåta lösningar som miljö- och byggnämnden kanske inte i vanliga fall tillåter, till exempel att leda både WC- och BDT-spillvatten till slutentank. Dessa kortvariga och tillfälliga lösningar beslutas alltid med villkor om tidsbegränsning.

Övergångsprinciper för fastigheter med enskild avloppsanläggning

Utbyggnad inom 10 år

I de områden som enligt VA-planen ska anslutas till kommunalt VA inom 10 år men något verksamhetsområde har ännu inte bildats kommer ingen aktiv tillsyn eller inventering att bedrivas av de enskilda VA-anläggningarna. Ansökningar om tillstånd och anmälan om ändringar av enskilda avlopp kommer prövas. Ansökningar kan förväntas inkomma i samband med förhandsbesked, ägarbyten, driftstörningar med mera.

I väntan på en kommunal utbyggnad av VA-området ska VA-försörjningen göras så effektiv som möjligt utifrån de lagkrav som finns. Den tekniska lösningen i väntan på kommunal VA-utbyggnad bör prövas med hänsyn till de förhållanden som råder på den enskilda platsen. Tillfälliga lösningar med tidsbegränsade tillstånd (16 kap. 2 § MB) bör övervägas i avvaktan på kommunal anslutning, t. ex. slutentank.

Utbyggnad mellan 10 och 20 år

I områden som ska anslutas till kommunalt VA först om 10-20 år kommer tillsyn och inventering bedrivas. Krav kan komma att ställas på att icke godkända anläggningar ska åtgärdas alternativt att beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten till befintlig avloppsanläggning fattas.

Ingen utbyggnad inom överskådlig tid

I områden som inte kommer anslutas till kommunalt VA inom 20 år kommer tillsyn och inventering bedrivas. Krav kan komma att ställas på att icke godkända anläggningar ska åtgärdas alternativt att beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten till befintlig avloppsanläggning fattas.